

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov : 1/ **Š. Z.** a 2/ **P. Z.**, obidvaja bytom v R., v dovolacom konaní zastúpení JUDr. J. V., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Č., proti žalovaným : 1/ **Š. O.** a 2/ **H. O.**, obidvaja bytom v R., **o určenie vlastníckeho práva**, ktorá sa viedla na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 4 C 125/2006, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. augusta 2007 sp.zn. 8 Co 151/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Žalovaným 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca (súd prvého stupňa) uznesením z 13. marca 2007 č.k. 4 C 125/2006-101 zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali, aby súd určil, že „časť parcel K. č. X. a K. č. X., zapísaných na LV č. X. v katastrálnom území R. o výmere X. m², podľa geometrického plánu, ktorý vyhotoví znalec z odboru geodézie a kartografie v súdnom konaní“, patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Súd prvého stupňa konanie zastavil podľa § 104 ods. 1 O.s.p. majúc za to, že je tu taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Dospel totiž k záveru, že o vlastníctve častí predmetných pozemkov bolo už právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom pod sp.zn. 10 C 548/91.

Krajský súd v Žiline (odvolací súd), konajúci o odvolaniach žalobcov (proti rozhodnutiu o zastavení konania) a žalovaných (proti rozhodnutiu o trovách konania),

uznesením z 28. augusta 2007 sp.zn. 8 Co 151/2007 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení konania a zmenil ho vo výroku o trovách konania tak, že žalobcom uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov prvostupňového konania v sume 5 530,- Sk. Žalobcom uložil aj povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov odvolacieho konania v sume 2 382,30 Sk, všetko do troch dní a na účet ich zástupcu. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania podľa § 219 O.s.p. majúc za to, že súd nižšieho stupňa rozhodol správne, ak ustálil, že konaniu o predmetnej právnej veci bránila prekážka už právoplatne rozhodnutej veci.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu žalobcovia podali dovolanie. Navrhli napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, pretože jeho postupom a rozhodnutím im bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa žalobcov súdy nižších stupňov nesprávne vyložili ustanovenia § 159 ods. 2 a 3 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 103 a § 104 ods. 1, prvá veta O.s.p. Nie je totiž správny ich záver, že v konaní vedenom pod sp.zn. 10 C 548/91 bolo určené vlastníctvo spornej plochy. V predmetnom konaní sa určila hranica pozemkov účastníkov; otázka, kto je vlastníkom spornej plochy súd riešil prejudiciálne, len v odôvodnení svojho rozhodnutia, rovnako ako v predchádzajúcom konaní vedenom pod sp.zn. 4 C 709/66, ktoré naostatok vyznalo v neprospech právnych predchodcov terajších žalovaných.

Žalovaní sa v dovolacom konaní nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či je tento opravný prostriedok vôbec prípustný, pretože podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len pokiaľ to pripúšťa zákon.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008). Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené, je dovolanie prípustné vtedy, ak v ňom odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide

o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Najmä skúmal otázku, či zastavením konania sa žalobcom neodňala možnosť konať pred súdom. Totižto zastavenie konania z dôvodu, že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, hoci pre také rozhodnutie nebol zákonný dôvod, by bolo odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd ale nezistil, že by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo takou vadou postihnuté.

Rozsudkom Okresného súdu Čadca z 31. marca 1993 č.k. 10 C 548/91-96, vydaným v právnej veci žalobcov Š. O. a H. O. proti žalovaným P. Z. a Š. Z. [ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť, pretože žalovaní (teraz žalobcovia) zmeškali lehotu na odvolanie] bolo rozhodnuté vo veci samej takto: „Súd určuje, že hranica medzi nehnuteľnosťou E. č. X. nachádzajúcou sa v kat. území R. a nehnuteľnosťou E. č. X. nachádzajúcou sa v kat. území R. tvorí spojnica bodov 1 - 3 v zmysle geometrického plánu č. zákazky X. zo dňa 16.3.1992.“

Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku, okrem iného, uviedol, že v predmetnom konaní, keďže pri určení hranice pozemkov ide vždy o určenie vlastníckeho práva k určitej spornej ploche, skúmal, kto je vlastníkom spornej plochy, t.j. plochy vo výmere X. m², ktorá sa nachádza medzi bodmi 1 – 3 – 2 – 1 vyznačenými v znaleckom posudku Ing. M. K..

Pri žalobe o určenie hranice medzi spornými pozemkami ide o vzájomné vymedzenie predmetu dvoch vlastníckych práv, o určenie, ktorá časť zo spornej plochy patrí tomu-ktorému vlastníkovi susedných pozemkov (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. augusta 1997 sp.zn. 1 Cdo 11/97 - R 6/1999).

Predmetným rozsudkom Okresného súdu Čadca sa rozhodlo o vzájomnom vymedzení predmetu dvoch vlastníckych práv. Tento rozsudok je v časti určujúcej, že hranicu pozemkov tvorí spojnica bodov určených geometrickým plánom, rozsudkom vyslovujúcim, že určitý právny vzťah alebo právo existuje (§ 80 písm. c/ O.s.p.). Taký rozsudok tvorí prekážku veci rozsúdenej pre novú žalobu určovaciú.

Žalobou podanou na súde 20. októbra 2006 žalobcovia sa domáhali určenia, že „časť parcel K. č. X. a K. č. X. zapísaných na LV č. X. v katastrálnom území R. o výmere X. m² podľa geometrického plánu, ktorý vyhotoví znalec z odboru geodézie a kartografie v súdnom konaní“, patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Z rozhodujúcich skutočností uvedených v žalobe vyplýva, že žalobcovia sa domáhajú určenia ich vlastníctva (§ 80 písm. c/ O.s.p.) k tej časti pozemkov, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Čadca z 31. marca 1993 č.k. 10 C 548/91-96.

Existencia prekážky veci už právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) predstavuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky a je preto dôvodom na zastavenie začatého konania (§ 104 ods. 1 O.s.p.).

Na tom, že rozsudok Okresného súdu Čadca z 31. marca 1993 č.k. 10 C 548/91-96 tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre preskúmané konanie sp.zn. 4 C 125/2006, nič nemení skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Čadca z 31. januára 1968 č.k. 4 C 709/66-36 bola zamietnutá žaloba právnych predchodcov žalovaných v tomto konaní proti právnenému predchodcovi žalobcov v tomto konaní na splnenie povinnosti vydať im priestor označený na súdnom nákrese písmenami A, B, D, G, A a aby súd zakázal právnenému

predchodcovi žalobcov akýmkoľvek spôsobom rušiť právnych predchodcov žalovaných v užívaní tohto sporného priestoru, a to ani vtedy, ak by prípadne tento rozsudok tvoril prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre ďalšie konanie tohože súdu vedené pod sp.zn. 10 C 548/91. V ostatne uvedenom konaní žalobcovia (vtedy žalovaní) účinne neuplatnili žiadny opravný prostriedok proti rozsudku súdu prvého stupňa z 31. marca 1993 č.k. 10 C 548/91-96, ktorý tak nadobudol právoplatnosť 28. júna 1993.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci ide o dovolanie smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré týmto opravným prostriedkom nemožno napadnúť. Dovolanie žalobcov preto podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. v spojení s § 218 ods.1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im však napriek tomu náhradu trov konania nepriznal, pretože im v dovolacom konaní nevznikli žiadne trovy.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. februára 2009

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková